

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«КІРОВОГРАДСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СУХОМЛИНСЬКОГО»

**Учитель – учителю:
ігри та завдання на уроках
зарубіжної літератури
в 5-7 класах НУШ**

(з досвіду роботи вчителів зарубіжної літератури)

*Друкується за рішенням науково-методичної ради
комунального закладу «Кіровоградський обласний інститут післядипломної
педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського»
(від 10 жовтня 2023 року, протокол № 4)*

Кропивницький
2023

УДК 82(100).09(07)

P-96

Учитель-учителю: ігри та завдання на уроках зарубіжної літератури в 5-7 класах НУШ (з досвіду роботи вчителів зарубіжної літератури) / уклад. О.В. Ревнивцева. Кропивницький : комунальний заклад «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського», 2023. 40 с.

У посібнику представлені креативні завдання, інноваційні за формою (постери, кросенси, презентації) для уроків зарубіжної літератури. Автори робіт зробили акцент на візуалізацію навчального матеріалу. Автори посібника – вчителі-учасники творчих об'єднань «Літературно-методичний клуб вчителів зарубіжної літератури», «Авторської творчої майстерні О.О. Гузь», «Творчої лабораторії “Креативний словесник”», а також здобувачів освіти на курсах підвищення кваліфікації.

Матеріали стануть у нагоді вчителям зарубіжної літератури, які викладатимуть зарубіжну літературу в 5-7 класах НУШ.

Рецензенти:

Небеленчук І.О. – старший викладач кафедри теорії і методики середньої освіти комунального закладу «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського», кандидат педагогічних наук;

Тіхоненко С.О. – вчитель зарубіжної літератури комунального закладу «Ліцей «Мрія» Кропивницької міської ради», кандидат філологічних наук, вчитель-методист.

Відповідальний за випуск – Віталій ДМИТРУК

© КЗ «КОШПО імені Василя Сухомлинського», 2023

ЗМІСТ

СЛОВО ДО ВЧИТЕЛЯ.....	4
-----------------------	---

ПРАЦЮЄМО ТВОРЧО!

<i>Нінель ЧЕРНЯВСЬКА.</i> Доміно до китайської народної казки «Червоний ліхтарик».....	5
<i>Ірина АКІМКИНА.</i> Вправа «Стрічка часу».....	8
<i>Тетяна ТАРАНЕНКО.</i> Гра «Згадати все».....	8
<i>Анна ЛАБУТІНА.</i> Роальд Дал «Чарлі і шоколадна фабрика». Вправа «Щоденні 5».....	9
<i>Тетяна ЯРОШЕВА.</i> Як стати дизайнером? Наочний квест до казки «Червоний ліхтарик» для учнів 5 класу.....	9

НОВІ ТВОРИ В МОДЕЛЬНИХ ПРОГРАМАХ НУШ ІЗ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

<i>Аліна ГОЛОВАТА.</i> Ульф Старк «Чи вмієш ти свистати, Юганно?».....	11
<i>Таміла КОЗОВА.</i> Ульф Старк «Вправа «Знаю на 12».....	12
<i>Світлана КОСТИРЯ.</i> Провідна зірка в дорозі – любов до рідного дому.....	12
<i>Вікторія САЛО.</i> Чек-лист до твору Едгара По «Жабка».....	13
<i>Алла КОЛОС.</i> Літературна гра «ТАК чи НІ». Хмарка слів до повісті «Чи вмієш ти свистати, Юганно?».....	14
<i>Вікторія ШЕВЧЕНКО.</i> Ульф Старк «Маленька книжка про любов». Завдання для роботи з твором.....	15
<i>Леся ЛИТОВЧЕНКО.</i> Знайомтесь! Анна Гавальда – сучасна французька письменниця.....	18
<i>Ірина ПАЛИВОДА.</i> Шлях Грегуара до успіху.....	19
<i>Алла ЖИГАЛЮК.</i> Хмарка слів «Свій та чужий світ Грегуара Дюбоска».....	20
<i>Наталія ШКІДІН.</i> Матеріали до вивчення повісті Джона Бойна «Хлопчик у смугастій піжамі».....	21

ПОСТЕРИ НА УРОКАХ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

<i>Наталія БАКЛИКОВА.</i> Постер «Соціальна фантастика».....	24
<i>Ганна ЯКИМЧУК.</i> Рей Бредбері «Усмішка».....	25
<i>Тетяна ФЕДІЄНКО.</i> Постер «Поняття про міф».....	26
<i>Оксана ЄРЬОМІНА.</i> Ч. Дікенс «Різдвяна пісня в прозі». Вправа «Щоденні 5. Оточення Скруджа».....	27

WOW-ЗОНА ДЛЯ ВЧИТЕЛЯ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

<i>Оксана ЄРЬОМІНА.</i> Позакласне читання. Майкл Бонд «Ведмедик Паддінгтон», або Історія перуанського біженця. Завдання для креативчиків.....	28
--	----

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ.....	37
----------------------------	----

КОРИСНІ ДЖЕРЕЛА.....	39
----------------------	----

СЛОВО ДО ВЧИТЕЛЯ

Розсуньте рамки свого мислення. Візуалізуйте в деталях. Уявляйте якомога більше емоцій і почуттів, якомога більше відчуттів.

Стівен Кові, американський освітянин, письменник, підприємець, автор книги «7 звичок надзвичайно ефективних людей»

Предмет «Зарубіжна література» займає особливе місце в переліку шкільних предметів, він дає учням знання про світобудову, ставить акцент на смислових та світоглядних аспектах, допомагає школяру знайти ціннісні орієнтації.

Урок зарубіжної літератури сьогодні - це:

- середовище, де свято вірять в Перемогу України;
- територія формування цінностей;
- територія формування української ідентичності: в творах літератури побачити себе, прорефлексувати та представити своє, українське, усьому світу;
- точка входу українського школяра в простір європейських цінностей та світової культури;
- не про минуле, а про сучасних українських учнів та майбутнє України.

Учителі зарубіжної літератури разом з педагогами інших освітніх галузей в важких умовах воєнного часу розпочали роботу в 5 класах та продовжують в 6 класах НУШ. Це час експериментів, народження та опанування нових методик викладання, знахідок та провалів, урозуміння переваг та недоліків модельних програм. Катерина Таранік-Ткачук, головний спеціаліст директорату дошкільної, шкільної, позашкільної та інклюзивної освіти Міністерства освіти і науки України, кандидат педагогічних наук, зазначає: «Більшість новацій, які пов'язані з організацією освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти за очною, дистанційною (онлайн) або змішаною формами навчання, спочатку формуються в реальних умовах роботи вчителів-практиків. Такі новації є продуктом педагогічного досвіду і намаганням учителів покращити процес навчання, підвищити рівень засвоєння, донести матеріал у максимально зручних і ефективних формах викладання».

Словесники Кіровоградщини вкотре долучилися до створення методики викладання зарубіжної літератури в екстремальних умовах, намагаючись зробити кожную хвилину уроку максимально ефективною. Для цього використовуються такі методи та прийоми роботи, які відповідають запитам сучасних школярів: цифрові технології, візуалізація, гейміфікація. У цьому посібнику зібрані методичні матеріали, які створені вчителями – учасниками методичних формувань вчителів зарубіжної літератури: творчої лабораторії «Креативний словесник», літературно-методичного клубу вчителів зарубіжної літератури та авторської творчої майстерні О.О. Гузь; здобувачами освіти, які проходили навчання на курсах підвищення кваліфікації та дистанційних тренінгах в КЗ «КОІППО імені Василя Сухомлинського».

Олена РЕВНИВЦЕВА, методист НМЛ суспільно-гуманітарних та естетичних дисциплін, укладач посібника

ПРАЦЮЄМО ТВОРЧО!

Нінель ЧЕРНЯВСЬКА

Доміно до китайської народної казки «Червоний ліхтарик»

Роздрукувати гру. Розрізати кожну ігрову картку окремо. У гру можуть грати від 2 до 14 учнів. Усі частинки розмішуються та видаються учням у рівній кількості. Кожна ігрова картка поділена, тому має запитання та відповідь. Починає гру той, хто має картку «Початок гри». На цій картці вже є перше запитання, відповідь до якого повинні знайти учні. Правильно складена гра має закінчитися ігровою карткою «Кінець гри».

Початок гри	Чому Сяогуй довелося тяжко працювати з самого дитинства?	Через смерть батька їй з мамою довелося заробляти собі на прожиток	Скільки дівчинці виповнилося років, коли місцеві свахи почали «оббивати пороги», сватаючи за своїх синів?	16 років	Де дівчина вирішила обирати собі нареченого?
	На Соняшниковій горі	Якого нареченого мріяла знайти Сяогуй на Соняшниковій горі?			

«Червоний ліхтарик»

Китайська народна казка

Початок гри

Чому Сяогуй довелося тяжко працювати з самого дитинства?

Через смерть батька їй з мамою довелося заробляти собі на прожиток

Скільки дівчинці виповнилося років, коли місцеві свахи почали «оббивати пороги», сватаючи за своїх синів?

16 років

Де дівчина вирішила обирати собі нареченого?

На Соняшниковій горі

Якого нареченого мріяла знайти Сяогуй на Соняшниковій горі?

Чесного та роботящого

Яке нещастя трапилося з дівчиною на Соняшниковій горі?

Налетіла
чорна хмара і
викрала
Сяогуї

Хто залишився
поряд з мамою
Сяогуї на
Соняшниковій горі?

Четверо юнаків:
тесля, рибалка,
мисливець та
лікар

Хто, на думку
теслі, схопив
Сяогуї?

Дух гори
Золотої

Куди
впала
Сяогуї?

В широку
річку

Дівчина
погодилася
вийти заміж за
того, хто...

Принесе
Червоного
ліхтарика

Де знаходився
Червоний
ліхтарик?

На Південній

Кого зустрів
мисливець біля
підніжжя
Південної гори?

Сивого-
пресивого дідуся
із довгою
бородою

Яке прислів'я
промовив
тесля?

«Навіть
недоумкуваті шевці,
коли їх троє, будь-
якого мудреця
перемудрують»

Яку пораду дав
дідусь теслі?

«Іди вперед,
міцно
стиснувши
зуби»

Що побачили
парубки при вході
до глибокої
ущелини?

Мертвого
тигра

Яка неприємність
сталася з
мисливцем, теслею
та рибалкою?

Хлопці попадали в
воду, а бурхлива
течія підхопила їх і
понесла вниз.

Що чекало
юнаків у ще
одній
ущелині?

Вогонь, дим. Юнакам
стало важко дихати,
від смороду почало
паморочитись у
голові.

Хто першим не
витримав цієї
«пригоди»?

Рибалка

Що побачили
юнаки у скелі, що
височіла на
самому краю?

Закритий
брамою вхід до
печери

Що повзало
біля самої
брами?

Величезний полоз,
що грівся на сонці,
скрутившись у
кілька кілець

На що
натиснув
тесля для
підняття
плити?

На рухомий
цвяшок

Що побачив
мисливець,
переступивши
поріг печери?

Безліч різноманітних
ліхтарів, які висіли на стінах
і на стелі, а на підлозі
лежала сила-силенна
всіляких прикрас, оздоблених
коштовним камінням, яке
мінилося такими яскравими
барвами

Що мисливець
швидко зняв з
гачка?

Великий
рожевий
ліхтар,
схожий на
квітку лотоса

Хто тримав
колесо, поки
тесля
прямував до
печери?

Дідусь, якого
він зустрів ще
біля підніжжя
гори

Що взяв
тесля у
печері?

Невеликий
червоний
ліхтарик, схожий
на квітку, яка
розпустилася

На кого
перетворився
дідусь біля
печери?

На півня

Що відповіла
дівчина
мисливцю, коли
той прийшов до
її дому?

Сходи спочатку та
знищ сколопендру,
а потім уже й про
одруження
поговоримо.

Як назвала
дівчина
мисливця після
розповіді теслі?

Себелюбцем

За кого
погодилася
вийти заміж
Сяогуй?

За теслю Кінець гри

Вправа «Стрічка часу»

Відтворити події в казці «Червоний ліхтарик»

Соняшникова гора

Сивий дідусь

Дівчина на ім'я Сяогуї

Одруження

Треба знищити сколопендру

Китайська народна казка «Червоний ліхтарик»

Дух гори Золотої

Тесля, рибалка, мисливець,

Червоний ліхтарик

Ти мій обранець!

Тетяна ТАРАНЕНКО

Гра «Згадати все»

Таку гру можна провести на уроці узагальнення вивченого матеріалу у 6 класі.
За емодзі-підказками пригадати вивчені протягом року твори та поділитись враженнями.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

Анна ЛАБУТІНА

Роальд Дал «Чарлі і шоколадна фабрика»

Вправа «Щоденні 5».

- 5 рис характеру головного героя, якими ви захоплюєтеся.
- 4 вчинки героїв, які вас обурили.
- 3 види солодощів, які ви хотіли б спробувати.
- 2 причини, чому ви порадили б прочитати цей твір.
- 1 країна, яка згадується у творі (окрім тієї, де відбуваються події).

Тетяна ЯРОШЕВА

Як стати дизайнером?

Наочний квест до казки «Червоний ліхтарик» для учнів 5 класу

Наочний квест – це творче змагання, яке передбачає виконання завдання, поставленого вчителем. Форма квесту (від англ. quest – пошук) передбачає послідовне виконання заздалегідь підготовлених завдань. Ця робота спрямована на виконання певних завдань протягом обмеженого часу, пов'язаних із пошуком зашифрованих у питаннях об'єктів, однак сенс квесту полягає в тому, щоб через малюнки показати розуміння твору. Таке завдання дозволяє учням максимально проявити свої творчі здібності, оскільки треба не лише відповідати на запитання, а й продумати, як візуалізувати відповідь. Це дає можливість кожному учню відчувати себе дизайнером.

Завдання. Уважно прочитайте казку «Червоний ліхтарик». В мережі Інтернет знайдіть зображення, які є відповідями на запитання та розташуйте у відповідних комірках.

1. Квітка, яка дала назву горі, де Сяогун обирала собі наречених?	2. Скільки років було Сяогун, коли відбувалося сватання?	3. Вона завадила юрбі юнаків на початку сватання.
4. Куди впала Сяогуй після того, як її схопив дух гори Золотої сколопендри?	5. Яка істота несла людям, односельцям Сяогуй, страшну небезпеку?	6. Кого зустрів біля підніжжя Південної гори мисливець?
7. На яку квітку схожі гарні ліхтарі, які не треба брати?	8. За допомогою цього хлопці зробили міст через бурхливу ріку.	9. Що закривало вхід у печеру?

Критерії оцінювання.

1 бал за кожну правильну відповідь = 9 балів

3 бали – бонус за творчий та креативний підхід, культуру розміщення зображень та вміння здійснювати пошук відповідних ображень в Інтернеті.

Відповіді для вчителя

1. Соняшник.
2. 19 років.
3. Чорна хмара.
4. Ріка.
5. Сколопендра.
6. Сивий дідусь з довгою бородою.
7. Лотос.
8. Велике дерево.
9. Брама.

НОВІ ТВОРИ В МОДУЛЬНИХ ПРОГРАМАХ НУШ ІЗ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Аліна ГОЛОВАТА

УЛЬФ СТАРК
"ЧИ ВМІЄШ ТИ СВИСТАТИ, ЮГАННО?"

Запишіть 5 фактів про письменника

Роки життя:

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

Прокоментуйте ілюстрації та встановіть правильну послідовність подій твору.

Який епізод твору Вас вразив найбільше?

Вправа "Знаю на 12": заповніть пропущені факти біографії Ульфа Старка

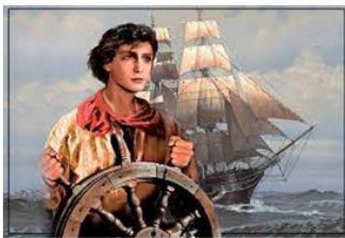
The board contains the following clues:

- Улюблена й найзагадковіша "повістинка" ?** (Favorite and most mysterious "novel" ?)
- Certificate of Birth 12 ? 19 ?**
- Писати почав ще у ?** (Started writing even at ?)
- Спалкоємець традицій ?** (Spark of tradition ?)
- Народився Країна ? Місто ?** (Born in Country ? City ?)
- Видав першу збірку віршів у ? років** (Published the first collection of poems at ? years)
- Його твори перекладені більш ніж ? мовами світу** (His works translated into more than ? languages of the world)
- Справжній прорив у ? років** (Real breakthrough at ? years)
- Ним написано ?** (Written by ?)
- Перший твір для дітей опублікував ? року** (First work for children published in ? year)

The board also features a portrait of Ulf Stark, a map, a book cover for "Peter i Червоний Птах" (Peter and the Red Bird), and a book cover for "Диван і Зарок" (The Sofa and the Oath). A cartoon cat detective is standing to the right.

Світлана КОСТИРЯ

Провідна зірка у дорозі - любов до рідного дому
(Національно - патріотичне виховання під час вивчення роману Жульє Верна "П'ятнадцятирічний капітан")

Збери подорожню торбину Діка Сенда, поклавши туди те, що допомогло йому повернутися додому

Виберіть стрічку, якою ви зав'яжете торбину Діка Сенда

- слава
- гроші
- любов до Батьківщини

- Сміливість
- Здатність до самопожертви
- Любов до ближнього
- Відчайдушність
- Героїзм
- Кмітливість
- Гроші
- Любов до рідного дому
- Зверхність
- Корисливість
- Бажання влади

Костиря С.Г., учитель зарубіжної літератури Червонокам'янського ліцею, Попельнастєвської сільської ради Олександрійського р-ну

Чек-лист до твору «Жабка»

ПІБ _____

Головні герої

_____

_____

_____

Тема твору _____

Ставимо питання до тексту

ПІБ _____

- Автор:
- Назва твору:
- Рік написання:

Постав глибокі питання до змісту тексту

 White Hat
Facts

ХТО?

 Red Hat
Feelings

ЩО?

 Yellow Hat
Benefits

Де?

 Green Hat
Ideas

Коли?

 Blue Hat
Planning

Чому?

 Black Hat
Cautions

**Чого
нав
чив
твір?**

Характеристика Жабки
Характеристика Жабки

Ваше ставлення до
Жабки на початку твору

Ваше ставлення до
Короля та міністрів

Ваше ставлення до
Жабки в кінці твору

Прокоментуйте ілюстрацію

Завдання 1

Літературна гра «ТАК чи НІ»

за змістом повісті У. Старка «Чи вмієш ти свистати, Юганно?»

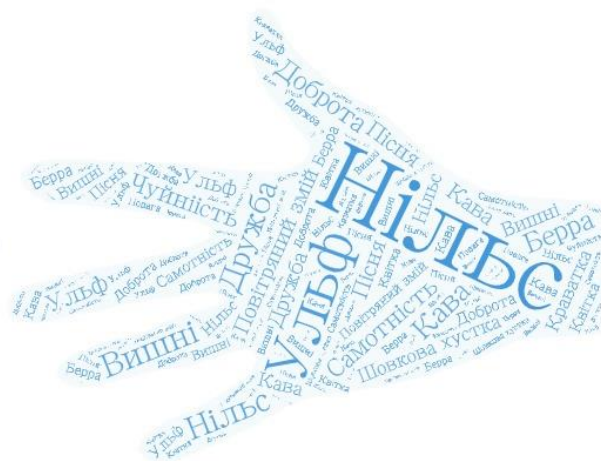
1. Розповідь у творі ведеться від імені Нільса.
2. Ульф мріяв, щоб у нього був дідусь.
3. Хлопчики знайомляться з самотнім дідусем з притулку для літніх людей Нільсом.
4. Разом вони майструють годівничку для пташок.
5. Дідусь розповідає про те, як у дитинстві любив ласувати вишнями у чужому садку.
6. Хлопці заробили власною працею трохи грошей, щоб влаштувати Нільсові найкращий день народження.
7. «Чи вмієш ти свистати, Юганно?» – це назва пісні, яку насвистує Нільс в пам'ять про свою дружину Юганну.
8. Берра відразу навчився висвистувати пісню «Чи вмієш ти свистати, Юганно?»
9. Нільс відчував себе самотнім до зустрічі з хлопцями.
10. В кінці твору вони утрюх п'ють каву з булочками.
11. Вітряний день настав тоді, коли помер Нільс.
12. Для хлопців уроки дідуса Нільса стали дуже цінними.

Завдання 2

Розгляньте хмару слів до повісті У. Старка
«Чи вмієш ти свистати, Юганно?»

Дайте відповіді на питання:

- Які слова ви побачили у хмарі? Поясніть, яке значення вони мають у творі.
- Поміркуйте, чому хмара слів має такий вигляд.

«Маленька книжка про любов» Ульф Старк

Завдання для роботи з твором

Техніка 5-4-3-2-1

Відчуття

- Бачу 5 кольорів: (білий(колір снігу), зелений(ялинки), шоколадний, чорний (маскувальних шторм), каштановий(волосся Ельси) тощо)
- Чую 4 звуки: (пісня «Я в небі» Ф.Астера, розмову Фреда з татом, звук мотора мотоцикла, голос Фреда, який вигукує «Ялинки!» тощо)
- Відчуваю 3 запахи: (парфуми, аромат ялинки, запах сиру тощо)
- Відчуваю на дотик 2 : (голки ялинки, шерстяні в'язані рукавиці тощо)
- Відчуваю на смак 1: (шоколад)

Техніка 5-4-3-2-1

Оточення

- 5 речей: (флакончик парфумів, люстерко, скелет, записка, ключ)
- 4 людини: (Фред, мама, тато, Ельса)
- 3 предмети інтер'єру: (камін, шафа, різдвяні ясла)
- 2 дії: (приклеювання скотча-вусів скелету, танок зі шваброю)
- 1 рослина: (ялинка)

Завдання: назвати твір («Маленька книжка про любов» Ульфа Старка)

Питання для роздумів:

- Як ви думаєте, чому автор обрав таке ім'я (Фред) головному герою? Якого значення воно набуває в повісті?
- Чому саме напередодні Різдва відбуваються події твору?
- Чи можна назвати «Маленьку книжку про любов» різдвяною історією? Аргументуйте. Чи схожа вона на інші різдвяні оповідання?
- Яке слово «тримає» на собі весь твір? Які «прояви» цього почуття ми бачимо в повісті? (мама-тато, батьки-Фред, Фред-Ельса, любов до ближнього(християнська))
Створіть власну схему.
- Чому повість називається «Маленька книжка про любов»? Хіба почуття героїв «маленькі»?

Знайомтесь! Анна Гавальда - сучасна французька письменниця

Анна Гавальда:
 журналістка

вчителька
 письменниця

Анна Гавальда:
 "Люблю живопис,
 комікси, виховую двох
 дітей і терпіти не
 мажу людей, які дають
 поради"

Про письменницю

Анна Гавальда народилася 9 грудня 1970 року в місті Булонь-Біанкур, Франція. Нона провела дитинство в департаменті Ер та Луар із батьками, які вирішили виїхати з міста та влаштуватися у сільській місцевості.

Освіта

Вивчала літературу у Сорбоні. В студентські роки чимало кооперувалася — офіційно, касиркою і журналісткою, а неформально французької мови в католицькому коледжі. Працювати їй доводилося для того, щоб кожен день у неї був спадкоємець і, бачаю, вечер, і дівчина зовсім не думала тоді, що отримавши досвід та враження зможе вийти із гніздки для написання книг, які стануть знаменитими.

Перші літературні кроки

Писати почала з 17 років. Її авторський талант був визнаний у 1992 році, коли вона перемогла в національному конкурсі "Кращий любовний лист".

У 1998 році вона перемогла вразі в трьох літературних конкурсах і отримала досить престижну літературну премію Франції "Кроу в чорній шапці" — за свою повість "Aristote".

Літературний успіх

Збірка новел Ганни Гавальди "Мені б хотілося, щоб мене хтось десь чекав" була видана в 1999 році, і книгу виключно тепло зустріли критики, а вже в наступному, 2000 році, вона отримала Гран-прі RTL.

Анна Гавальда сьогодні

Анна Гавальда в даний час живе в м. Мелезь, займається вихованням дітей і пише оповідання і статті в журнал "Elle". Діти поки не збираються йти по стопах своєї матері — Луї захоплюється ботанікою, а Феліс мріє про кар'єру Коко Шанель.

Анна Гавальда
 «35 кіло надії»

Слухаємо
 повість

Читаємо
 повість

Аудіокнига
 35 КІЛО НАДІЇ
 АННА ГАВАЛЬДА

<http://surl.li/fmilx>

<http://surl.li/fmilky>

Джерела:
<http://www.ukrlib.com.ua/bio-sj/print.php?nid=8024>
<http://libaid.ua/bio/anna-gavalle-tshchafya-ta-bilaxi-161ty/>
<https://www.google.com/urfr>

Вчитель зарубіжної літератури

Литовченко Л.М

КЗ "Ліцей"Науковий" Кропивницької міської ради

Шлях Грегуара до успіху

?

Вступ до коледжу

Телефонний дзвінок та лист директору коледжу

Самостійний вибір навчального закладу

Майстрування своїми руками

Відрахування зі школи

Школа – початок кошмару

Старша дитсадківська група

Щасливе життя до 3 років

Хмарка слів «Свій та чужий світ Грегуара Дюбоска»

Завдання. Розподіліть слова у дві колонки: першу, які відображають «свій» світ головного героя, у другу колонку помістіть слова, які стосуються «чужого» світу Грегуара.

ІСТОРІЯ ОДНІЄЇ КНИЖКИ

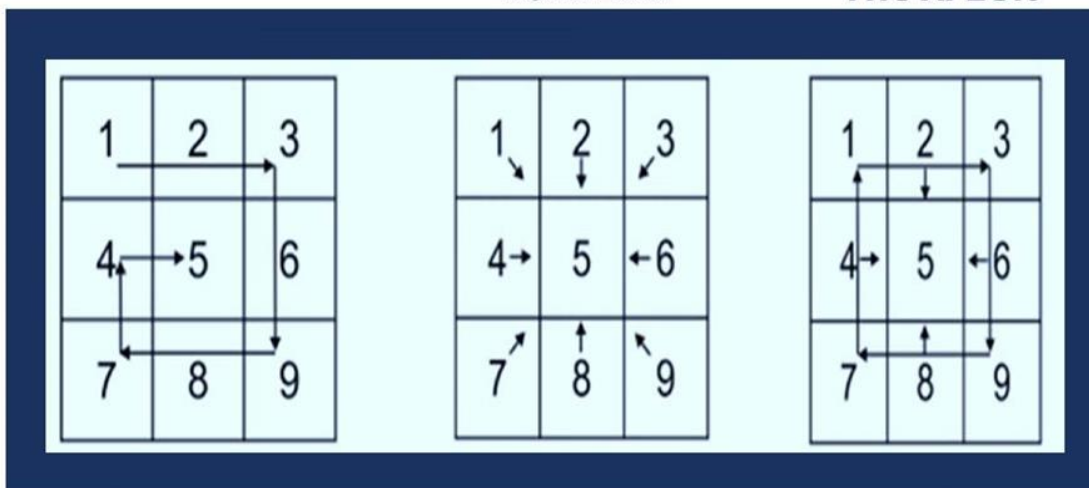

Різновиди розшифровування кроссенсу

ПО СПІРАЛІ

ЗВ'ЯЗОК З ГОЛОВНИМ
ПОНЯТТЯМ

ПО ПЕРИМЕТРУ
І ПО ХРЕСТУ

СИМВОЛІКА КАРТИНОК (по периметру та по хресту):

- 1) Яку країну представляє Дж. Бойн?
- 2) На скільки мов перекладено його твори?
- 3) Які літературні визнання отримав?
- 4) За скільки днів було написано повість «Хлопчик у смугастій піжамі»?
- 5) З якою датою співпав вихід книги, у чому символіка події?
- 6) Якій темі присвячено книжку?
- 7) Хто головні герої твору?
- 8) У чому актуальність книги для сьогодення?
- 9) Які первинні враження від творчості Дж. Бойна?

Джон Бойн «Хлопчик у смугастій піжамі» Вправа «Спостережливий читач»

1. Назвіть **5** предметів із повісті, які можна побачити (будинок, колюча огорожа, дим, полонені, солдати).
2. Назвіть **4** риси характеру Бруно (щирий, справедливий, гуманний, добрий).
3. Назвіть **3** членів родини Бруно (батько Ральф, мати Ельза, сестра Гретель).
4. Назвіть **2** речі, які ми можемо відчутти нюхом (дим і газ).
5. Назвіть **1** предмет, яким Бруно найчастіше грався (м'яч).

ПОСТЕРИ НА УРОЦІ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Постер – (плакат, нім. Plakat, фр. Placard – оголошення, афіша, від plaquer – наклеїти, лат. placatum – повідомлення, свідоцтво) – різновид графіки, інфографіки, який активно створюють вчителі та використовують на уроках як засіб візуалізації матеріалу. Інтерактивний постер – це електронний освітній засіб нового типу, який забезпечує високий рівень сприйняття наочності. Він органічно інтегрується в класно-урочну та дистанційну форму навчання. Плакат за своїм сенсом – це засіб надання інформації, тобто основна його функція – демонстрація матеріалу. Сучасний урок зарубіжної літератури вже не зводиться тільки до читання тексту твору та його аналізу. Більшість сучасних учнів найкраще сприймають візуальну та графічну інформацію.

Плакати формують уміння самостійно працювати з джерелами інформації, дають змогу учню бачити результат та оцінку своєї праці, можливість знайти правильну відповідь, поглибити знання. Інтерактивний плакат може мати інтерактивну навігацію, яка дозволяє відобразити необхідну інформацію: графіку, текст, звук.

Педагогічна ідея полягає в тому, що використання інтерактивного плаката дозволяє наочно демонструвати учневі навчальний матеріал, який зібраний в одне єдине ціле: ілюстрований опорний конспект; набір ілюстрацій, інтерактивних малюнків, анімацій, відеофрагментів; конструктор (інструмент, що дозволяє вчителю і учню робити позначки, записи, креслення поверх навчального матеріалу). Його використання допоможе в цікавій та доступній формі ознайомитися з новим матеріалом, засвоїти ключові поняття, загальні закономірності.

Завдяки плакату школярі краще сприймають навчальний матеріал, поглиблюють навички самостійної роботи з інформаційними джерелами, мають змогу бачити результати та оцінку своєї праці. Як багатofункціональний медіапродукт інтерактивний плакат одночасно може бути повноцінною наочністю і ефективним засобом організації освітнього процесу.

ПОСТЕР

Соціальна фантастика

Різновид фантастики, у якому висловлено роздуми (або припущення) щодо теперішньої та подальшої долі суспільства, людської цивілізації, Усесвіту

Характерні ознаки

Увага до духовного стану особистості, суспільного устрою, засад людської цивілізації

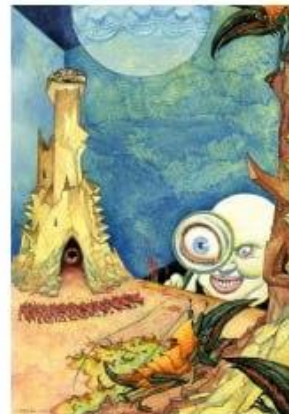

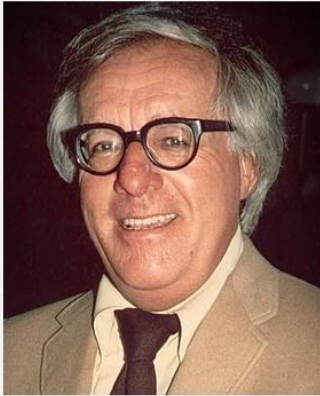
Складність персонажів, їхні моральні випробування, внутрішні зміни

Перенесення часу в інший вимір

Розкриття гострих конфліктів

Незавершеність сюжету та харктеру персонажів

1920-2012

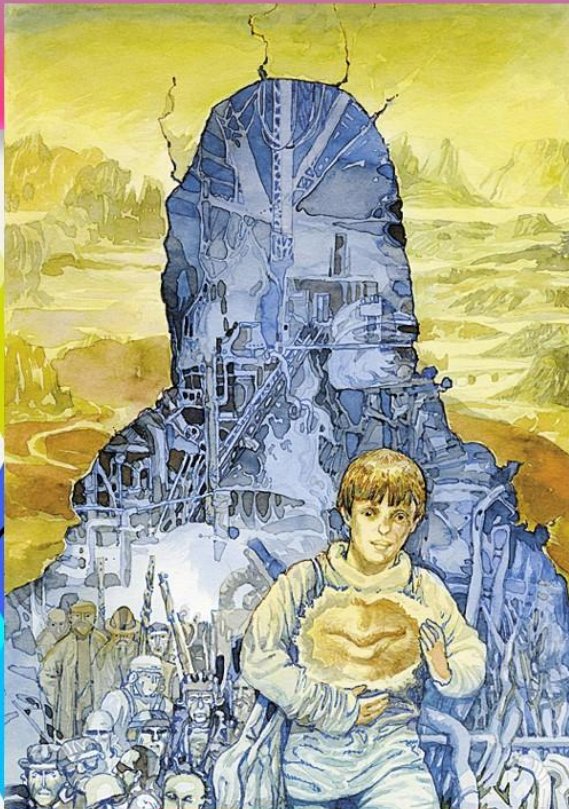
Рей Дуглас Бредбері «Усмішка» (1952)

Один з найвідоміших письменників-фантастів, автор близько 400 творів різних жанрів. «Фантастика — це реальність, що нас оточує», вона «вчить мислити, а отже, приймати рішення, виявляти альтернативи й закладати основи майбутнього прогресу»(Р.Д.Бредбері)

«Усмішка» – новела, яка зображує «свято» знищення картини Леонардо да Вінчі «Джоконда». Події відбуваються протягом одного дня у далекому майбутньому. Люди знищують все, що нагадує цивілізацію минулого.

Хлопчик Том захопився красою картини, він врятував шматочок розірваного полотна картини, йому дісталось зображення Джоконди.

Головна думка твору – духовне відродження людства починається з духовного відродження кожної людини.

Головна думка-духовне відродження починається з духовного відродження кожної людини

Ідея – Бредбері утверджує, що краса, увінчана в шедеврах світового мистецтва, знайде свою стежку до людських сердець.

Оберіть відповідь:

1. Навіщо люди зібралися вранці на майдані:
А) щоб помилуватися картиною;
Б) щоб кидати в картину каміння;
В) щоб плюнути на картину.

ПОНЯТТЯ ПРО МІФ

Що таке міф?

Міф - це стародавня оповідь, у якій відображалися найдавніші уявлення стародавньої людини про Всесвіт, Землю і саму себе.

Що вивчає міфологія?

Міфологія - це наука, що вивчає особливості міфів.

Головні ознаки міфу

колективний автор; герої: боги, напівбоги, титани, духи, першопредки; олюднення й одухотворення природи; пояснюють природу Всесвіту і життя на Землі

Основні тематичні групи міфів

міфи про створення та будову світу

міфи про подвиги героїв

міфи про фантастичні явища

міфи про народження та діяння богів

міфи, пов'язані з календарними обрядами

міфи про походження людей

міфи про загибель цивілізації, кінець світу

міфи про тварин

ОБРАЗИ, ЩО ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ В МІФАХ, НАЗИВАЮТЬСЯ МІФОЛОГІЧНИМИ

Фільм «Олімп» (режисери Н. Вілінг, А. Таппінг, Канада, Велика Британія, 2015)

Відмінності міфу від казки

Міф	Казка
1. Розповідає про діяння богів і героїв.	1. Розповідає про звичайних людей.
2. Сприймається слухачами як відбиток реальної світобудови в образах.	2. Сприймається слухачами як фантастика, вигадка.
3. Пояснює світ, його закони ілюзорно, фантастично.	3. Загальнодоступна, може бути доповнена новим фантастичним вимислом.

Фільм «Міфи Давньої Греції» (режисер С. Бержер, Франція, 2016)

Єрьоміна Оксана Миколаївна

6 клас.

Ч. Дікенс. Повість «Різдвяна пісня в прозі»

Вправа «Щоденні 5»: Оточення Скруджа

1. Назвіть **5 речей**, які ми **умовно бачимо** в тексті.
2. Назвіть **4 речі**, які ми **умовно чуємо** в тексті.
3. Назвіть **3 речі**, які ми **умовно відчуваємо на запах**.
4. Назвіть **2 речі**, які в тексті **м'які на уявний дотик**.
5. Назвіть **1 дерево**, що **символізує у творі свято**.

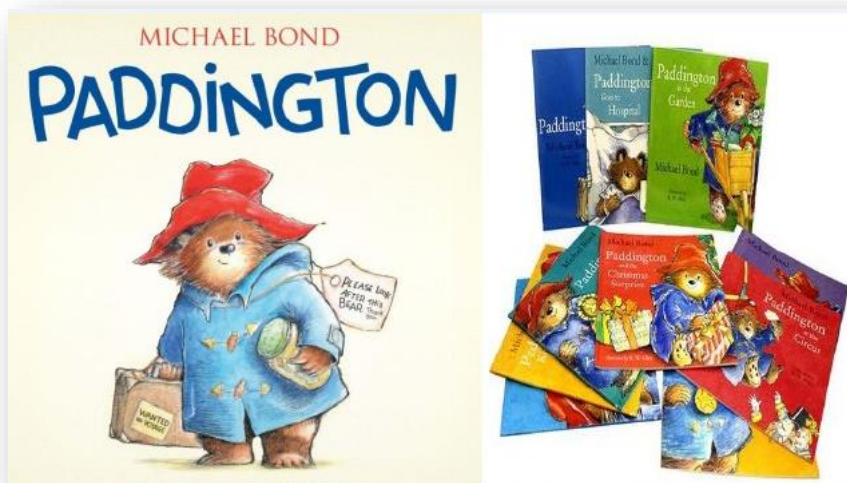

WOW-ЗОНА ДЛЯ ВЧИТЕЛЯ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТРАТУРИ

Оксана ЄРЬОМІНА

**Позакласне читання: Майкл Бонд
Ведмедик Паддінгтон, або Історія перуанського біженця**

ЗАВДАННЯ ДЛЯ КРЕАТИВЧИКІВ ☺

Медіавправа: Instagram-сторінка автора

(шаблон сторінки з Інтернету)

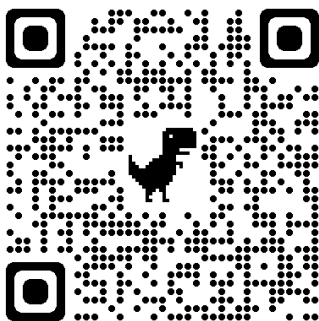

Методичний коментар: ця вправа надасть можливість створити візитівку автора, навчить школярів критично мислити, аналізувати інформацію; продемонструє, наскільки вони обізнані в темі безпечного інтернету та вміють ним користуватися; допоможе уникати помилок у веденні власного профілю.

Обладнання: для очного навчання – аркуш-шаблон, олівці/фломастери, стікери/картинки; для онлайн-навчання – сервіс Liveworksheets.

ЗАВДАННЯ:

1. Відскануй QR-код, познайомся з українськими блогерами в bookstagram:

2. Опрацюй творчість Майкла Бонда на УкрЛіб; обери 5 фактів / 5 фотоілюстрацій, які тебе зацікавили найбільше.
3. Повтори правила безпечної поведінки в інтернеті; згадай обов'язкові атрибути профілю в Instagram.

Профіль дитини, налаштування

(матеріал створено у червні 2023 р.)
соціальні мережі можуть змінити правила користування

Instagram
соціальна мережа, що базується на обміні світлинами, дозволяє користувачам робити світлини, застосовувати до них фільтри, а також поширювати їх у себе в профілі. Дана соціальна мережа належить компанії Meta Platforms.

Профіль
це місце, у якому знаходяться ваші фото, відео та налаштування в Instagram. Тут доступні опубліковані вами матеріали, а також списки людей, на яких ви підписані (за якими стежите ви) та які стежать за вами (підписники).

Фільтри
фільтри Instagram можна визначити як серію шарів, які можна накласти на зображення, що ви завантажуєте на платформу, і яке змінює зовнішній вигляд. Можна створити іншу фотографію, палітисти її якість та кольори або просто привернути увагу користувачів під час її публікації.

Мінімальний вік реєстрації у Instagram 13 років

Загальна інформація про обліковий запис

Створення облікового запису Instagram

Примітка. Створення облікового запису Instagram можуть тільки люди, яких заповнюється 13 років.

Якщо дитина створює профіль самостійно, є шанс, що вона обійде вікове обмеження (поставить вік 18+). Таким чином, для системи вона буде повнолітньою людиною і зможе бачити дорослий контент.

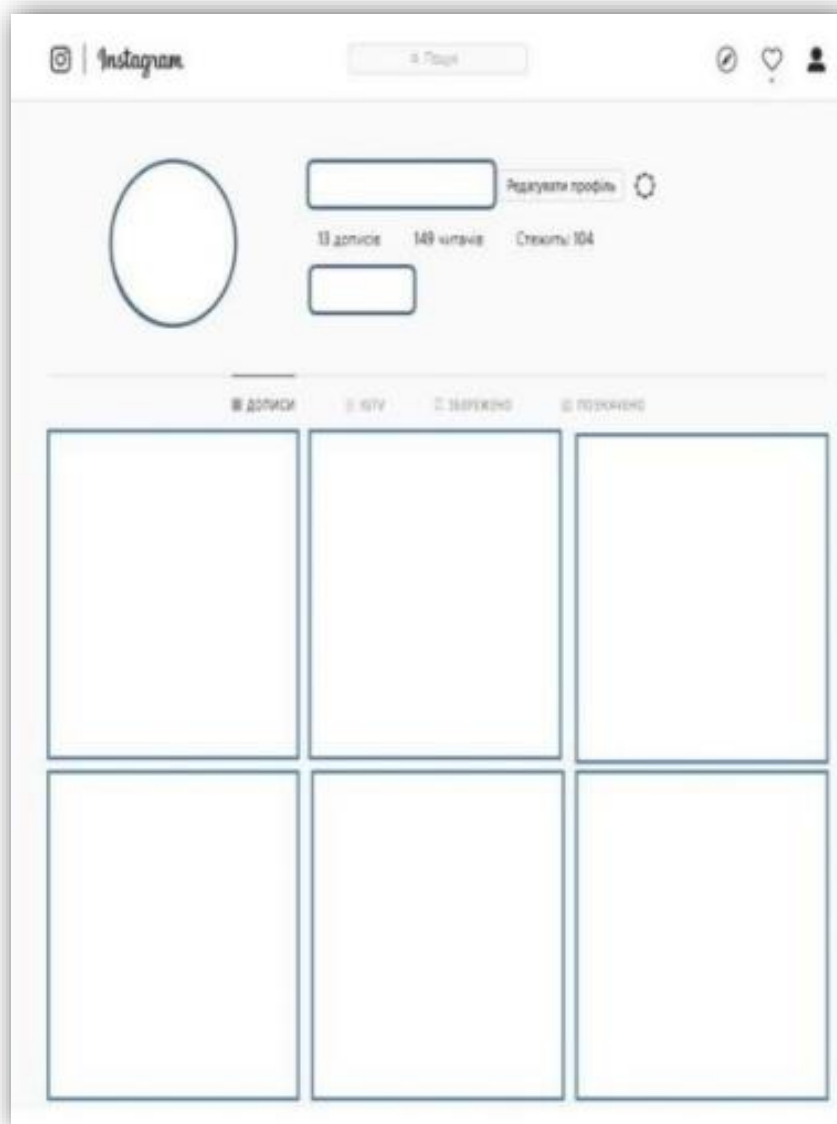
Розробники Meta Platforms працюють над новою версією Instagram під назвою Instagram Kids, призначеною для дітей віком до 13 років. Батьки зможуть контролювати використання дітьми додатку. Поки що це тільки в розробці.

Instagram постійно моніторить профілі і видаляє ті, які виглядають не на вік, який вам вказали, тому діти мають бути готові що їх сторінку можуть видалити.

STOP sexting

4. Створи профіль автора в умовному букстаграмі.

Колективний пошук: геолокація твору

(ідея та шаблон аркуша А.-М. Богосвятської)

Методичний коментар: командна діяльність допоможе учням визначити хронотоп літературного твору та спробувати зрозуміти авторську ідею створення образу головного героя, його актуальність для сьогодення.

Обладнання: для очного навчання – аркуш-шаблон, олівці/фломастери; для онлайн-навчання – додаток Google Earth.

ЗАВДАННЯ:

1. Пригадайте, що таке «геолокація мобільного телефону».
2. Дослідіть та занотуйте основне і другорядні географічні місця дії твору, що використано автором.
3. Визначте та запишіть:
  - ✓ Як описуються фізичні умови?
  - ✓ Який період дії твору?
  - ✓ Чи важливий час?
  - ✓ Як обстановка і місце дії впливають на настрій оповіді?

Гім'я _____		Геолокація твору	
<small>Опишіть і дослідіть використані автором основне і другорядні географічні місця дії твору. Ви можете врахувати наступне у своєму письмовому звіті: як описуються фізичні умови? Який період дії твору? Чи важливий час? Як обстановка і місце дії впливають на настрій оповіді?</small>			
ОСНОВНЕ МІСЦЕ ДІЇ ТВОРУ		ДРУГОРЯДНЕ МІСЦЕ ДІЇ ТВОРУ 1	
		ДРУГОРЯДНЕ МІСЦЕ ДІЇ ТВОРУ 2	

Опиши героя: ТОП-12 Паддінгтона

Методичний коментар: ця вправа сприяє розвитку навичок функціонального читання, аудіюванню, формуванню писемного зв'язного мовлення та демонструє уважність читацького сприйняття щодо ключового образу твору.

Обладнання: для очного навчання – робочий зошит; для онлайн-навчання – сервіс Google Forms.

ЗАВДАННЯ:

1. Відскануй QR-код, повтори деталі змісту твору М. Бонда за аудіокнигою.

2. Опиши Паддінгтона за схемою із використанням ключових цитат твору:
  - 1) Повне ім'я літературного героя.
  - 2) Місце проживання.
  - 3) Члени родини.
  - 4) Два прикметники, які описують його зовнішність.
  - 5) Дві справи, які найбільше любив робити.
  - 6) Дві справи, які найбільше не любив робити.
  - 7) З ким із персонажів твору підтримував важливі стосунки.
  - 8) Кого з персонажів любив.
  - 9) Два найсильніші почуття, які відчував протягом твору.
  - 10) Два найсильніші страхи, які пережив.
  - 11) Два найбільших життєвих досягнення.
  - 12) Дві речі, які герой хотів побачити / здійснити / пережити.

Мотиваційний постер: 5 корисних звичок Паддінгтона

(примірник постера з Інтернету)

Методичний коментар: ця вправа формує вміння мислити та аналізувати текст; розвиває навички роботи з різними джерелами інформації, адже постер – це своєрідний творчий індивідуальний проєкт.

Обладнання: для очного навчання – аркуш А-4, олівці/фломастери, наліпки/картинки ; для онлайн-навчання – сервіси Canva/ Venngage.

ЗАВДАННЯ:

1. Знайди в Інтернеті та ознайомся з вимогами щодо створення постера; добери картинку, гасла, шрифт; прояви дизайнерську креативність.
2. Визнач за текстом 5 корисних звичок Паддінгтона.
3. Створи мотиваційний постер і подаруй роботу другу чи подрузі.

Авторське крісло: вигадана історія за однією світлиною (ідея з «Всеосвіта»)

Методичний коментар: такий прийом надасть можливість учням потренуватись у літературній творчості, орієнтуючись на візуальні образи.

Обладнання: для очного навчання – робочий/контрольний зошит; для онлайн-навчання – сервіс Google Forms.

ЗАВДАННЯ:

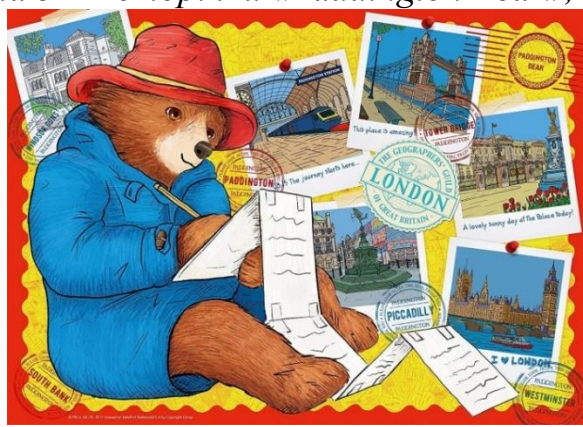
1. Відскануй QR-код, переглянь скетч за участі королеви Єлизавети II:

2. Орієнтуючись на візуальні образи, спробуй відтворити чи вигадати власну історію про тих, хто на ній зображений.
3. Використовуй орієнтовні запитання-підказки:
  - 1) Де була зроблена світлина?
  - 2) Хто ці люди, що на ній зображені, звідки вони?
  - 3) Які між ними стосунки?
  - 4) Про що вони думають, переживають, яким життям живуть?
  - 5) Як у майбутньому склалася доля героїв зі світлини?
4. Презентуй власну роботу однокласникам.

Творче переосмислення: лист від імені головного героя

(шаблон листа з FB сторінки «Paddington Bear»; ідея з «Всеосвіта»)

Методичний коментар: виконання цієї вправи дозволить учням навчитися сприймати й оцінювати одну ситуацію під різним кутом зору та осмислювати літературу не тільки в контексті історії, а і у контексті реалій сьогодення.

Обладнання: для очного навчання – шаблон/аркуш А-4, олівці/фломастери, стікери/картинки; для онлайн-навчання – сервіс Liveworksheets.

ЗАВДАННЯ:

1. Обміркуй, чому Паддінгтон став улюбленцем самої англійської королеви, а також дітей і дорослих з усього світу?
2. Уяви, що цей ведмедик – українська дитина-біженець...
3. Напиши від імені головного героя лист-підтримки та презентуй власну роботу однокласникам.

Фотосесія-емоджі: на стилі Паддінгтона

(картинка з FB сторінки «Paddington Bear»)

Методичний коментар: ця вправа сприятиме активізації пізнавальної діяльності, розвитку креативних здібностей та створенню позитивної атмосфери як на уроці, так і під час виконання домашнього завдання.

ЗАВДАННЯ:

1. Ознайомся з аксесуарами стилю Паддінгтона.
2. Спробуй максимально відтворити образ головного героя.
3. Презентуй однокласникам власну ідею в оригіналі або зроби світлину.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

АКИМКИНА Ірина Валентинівна, вчитель зарубіжної літератури Новосільської філії Голованівського ліцею ім. Т.Г. Шевченка.

БАКЛИКОВА Наталя Миколаївна, вчитель зарубіжної літератури комунального закладу «Ліцей "Центральний" Кропивницької міської ради» Кіровоградської області.

ГОЛОВАТА Аліна Іванівна, вчитель зарубіжної літератури Мошоринського ліцею Суботцівської сільської ради Кропивницького району Кіровоградської області.

ЄРЬОМІНА Оксана Миколаївна, вчитель зарубіжної літератури комунального закладу «Ліцей "Муніципальний колегіум" Кропивницької міської ради».

ЖИГАЛЮК Алла Леонідівна, вчитель зарубіжної літератури комунального закладу «Бобринецький ліцей №1» Бобринецької міської ради Кіровоградської області.

КОЗОВА Таміла Олександрівна, вчитель зарубіжної літератури комунального закладу «Ліцей №1 Долинської міської ради» Кропивницького району Кіровоградської області.

КОЛОС Алла Анатоліївна, вчитель зарубіжної літератури опорного закладу «Ліцей № 1 імені Героя України Березняка Є.С. Помічнлянської міської ради Кіровоградської області».

КОСТИРЯ Світлана Георгіївна, вчитель зарубіжної літератури Червонокам'янського ліцею Попельнастівської сільської ради

ЛАБУТІНА Анна Анатоліївна, вчитель зарубіжної літератури комунального закладу «Великобалківська гімназія Кропивницької міської ради».

ЛИТОВЧЕНКО Леся Миколаївна, вчитель зарубіжної літератури комунального закладу «Ліцей "Науковий" Кропивницької міської ради».

ПАЛИВОДА Ірина Валентинівна, вчитель зарубіжної літератури комунального закладу «Маловисківська гімназія №4» Маловисківської міської ради Кіровоградської області.

САЛО Вікторія Анатоліївна, вчитель зарубіжної літератури комунального закладу «Голубієвицький ліцей» Компаніївської селищної ради Кропивницького району Кіровоградської області

ТАРАНЕНКО Тетяна Василівна, вчитель зарубіжної літератури Трепівського ліцею Суботцівської сільської ради Кропивницького району Кіровоградської області.

ФЕДІЄНКО Тетяна Іванівна, вчитель української мови та літератури, зарубіжної літератури Первозванівський ліцей Первозванівської сільської ради Кропивницького району Кіровоградської області.

ЧЕРНЯВСЬКА Нінель Василівна, вчитель зарубіжної літератури Тишківської філії опорного закладу «ТИШКІВСЬКИЙ ЛІЦЕЙ» Тишківської сільської ради Новоукраїнського району Кіровоградської області.

ШЕВЧЕНКО Вікторія Вікторівна, вчитель зарубіжної літератури ліцею «Інтелект» Знам'янської міської ради.

ШКІДІН Наталія Тимофіївна, вчитель зарубіжної літератури Добронадіївського ліцею Попельнастівської сільської ради Олександрійського району Кіровоградської області.

ЯРОШЕВА Тетяна Василівна, вчитель зарубіжної літератури комунального закладу «Інноваційна гімназія Кропивницької міської ради».

ЯКИМЧУК Ганна Валентинівна, вчитель зарубіжної літератури комунального закладу «Центральноукраїнський науковий ліцей-інтернат Кіровоградської облради».

КОРИСНІ ДЖЕРЕЛА

 Мовно-літературна освітня галузь Зарубіжна література Література (інтегрований курс: українська та зарубіжна)			
	5-6 класи НУШ	 7 клас НУШ	 7-11 класи
Нормативно-правове забезпечення			
Програми	http://surl.li/bjx_xo	http://surl.li/bjxxr	http://surl.li/dgkne
Типова освітня програма	http://surl.li/hlz_hd	http://surl.li/mekx	http://surl.li/gioka
Методичні рекомендації	http://surl.li/hnonl		
Методичні матеріали			
Сайт «Про викладання навчальних предметів мовно-літературної освітньої галузі» https://cutt.ly/ywq6okfQ	Сайт методичної підтримки для вчителів зарубіжної літератури Кіровоградщини «Зарубіжна література» http://surl.li/hlyvu	КЗ «КОШПО імені Василя Сухомлинського» – вчителям https://8fhau.onkubik.website/	
Навчальні матеріали			
5 клас НУШ: зарубіжна література https://www.facebook.com/groups/393637316217970	Методичні родзинки уроків зарубіжної літератури https://www.facebook.com/groups/2001066366820920	Лінгвістичні смаколики https://www.facebook.com/groups/2143084629077287	
Презентаційні матеріали			
https://svitliteraturu.com/load/prezentaciji/5_klas_ppt/41	https://svitliteraturu.com/load/prezentaciji/7_klas_ppt/43	https://svitliteraturu.com/load/prezentaciji/11_klas_ppt/47	
З досвіду роботи http://surl.li/hlyyo			
НУШ. Зарубіжна література. Пілотний проєкт. https://padlet.com/elenaabroski_na20/padlet-mdt1yx3gyb1df1aa	Блог Аброскіної А.В. https://road-ofidea.blogspot.com/p/7.html	Сайт Тихоненко С.О. https://ideja888.blogspot.com	
Засоби навчання			
Підручники Електронні версії	https://imzo.gov.ua/pidruchniki/elektronni-versiyi-pidruchnikov/		

**Учитель – учителю:
ігри та завдання на уроках
зарубіжної літератури
в 5-7 класах НУШ**

(з досвіду роботи вчителів зарубіжної літератури)

Підписано до друку 13.12.2023 р.
Формат 60x84 1/16. Папір офсетний. Гарнітура «Times New Roman».
Друк – принтер. Тираж – 100 прим.
Зам. № 424

КЗ «КОІППО імені Василя Сухомлинського», вул. Велика Перспективна,
39/63, Кропивницький, 25006

Віддруковано в лабораторії інформаційно-методичного забезпечення освітнього
процесу КЗ «КОІППО імені Василя Сухомлинського», вул. Велика
Перспективна, 39/63, Кропивницький, 25006